

der var Triysel i vor Handel. Danmarks Omraade er i Tidens Løb blevet mindre og mindre. Skønt Agerbruget, der maaske kunde drives bedre, bærer Danmark, er Danmarks Omraade alligevel ikke større, end at det kunde ønskes, at Danmark skaffede sig Indtægter ude fra, og en dygtig Handelsstand, som forstod at føre Værdierne i Udlandet igennem danske Hænder, er altid til Gavn for Nationen.

Det er underligt at høre, at man — og her tænker jeg navnlig paa det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) — er haansk overfor Finansministeren, fordi han ikke paa Statens Vegne har taget Foretagendet op, og ligeledes næsten haansk overfor de Mænd, som have gjort det. Bagklogskab giver jeg ikke saa meget for. Det er numange Aar siden, vi bestemte os for at beholde Øerne, og jeg har ikke hørt det ærede Medlem komme med Forslag og sige: Det er et glimrende Foretagende at lave St. Thomas' Havn om til en moderne Havn. Det minder mig altid noget om Columbus med Ægget. Da han først havde vist, hvordan det kunde staa paa Spidsen, kunde andre Mænd sagtens gøre det samme. Stymperen, som ikke kan gøre det første Gang, kan altid gøre det bag efter. Det er uhyre let at raillere og være bagklog og sige: Det er en glimrende Forretning. Men saa burde man have sagt før, at her er en glimrende Forretning at gøre for Staten og private. Men naar det ikke sker, og naar andre dygtige Mænd ønske at iværksætte Foretagendet, er det ikke paa sin Plads at sparke efter dem. Jeg tror, at Foretagendet her kommer i de rette Mænds Hænder, naar det overlades til en Mand som Etatsraad Andersen, der har set, at Danmark har Chancer for en indbringende Handel paa Vestindien, og som ogsaa har taget Del i Dannelsen af det vestindiske Dampskibsselskab, en Mand som Kammerherre Richelieu, der ligeledes har vist sig som dygtig Forretningsmand — jeg tror, at det er to Mænd, som egne sig særlig til denne Opgave —, endvidere vor ærede Kollega, Landstingsmand Holger Petersen, som har vist Offervillighed og varm Følelse for at iværksætte danske Foretagender, og som er interesseret i det vestindiske Plantageselskab og Dampskibsselskab. At han er med, finder jeg rigtig og forstaaeligt, og det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds ønsker dog formodentlig ikke at sparke til ham. At han ønsker at omtale Bankdirektør Glück-

stadt paa en mindre pæn Maade, forstaaer jeg ikke, selv om jeg selv undertiden har været med til at kritisere danske Banker. Naar en Bankdirektør sætter sig i Spidsen for et Foretagende, som bringer os i Forbindelse med Udlandet og Verdenshandelen, saa at Danmark faar Indtægter derved, synes jeg, at vi maa anerkende det.

Hvad jeg glæder mig særligt ved, er, at denne Havn bliver Samlingsplads ikke blot for danske Skibe, men for Skibe fra hele Verden, at det danske Flag vajer over den, at det lille Danmark endnu er ved saadanne Kræfter, at det kan paatage sig den Opgave. Paa mange Pladser, der have tilhørt Danmark, er Flaget blevet strøget. Det har vajet ude omkring i Verden, ikke blot over Trankebar, men over 7—8 andre Pladser, men vi vide, at Napoleonskrigene, Krigene mellem Frankrig og England, voldte os megen Fortræd i den Henseende. Endnu havde vi dog Trankebar tilbage. Den Gang havde der været Tid til at rejse os igen derude. Men der var døde Tilstande herhjemme, og vi havde ikke som nu Mænd, der gik i Spidsen, hverken idealtsindede Mænd eller fremragende Handelsmænd. Havde vi vidst, at Suez-Kanalen vilde komme, og havde vi forstaaet, hvor stor Forretningsforbindelsen gennem den vilde blive, havde vi maaske ikke givet tabt. Det var uhyre kedeligt, at Danmark opgav sine fremmede Besiddelser. Det er muligt, at det ikke vilde gavne os meget direkte at være i Besiddelse af Kolonier, men indirekte kan det gavne os meget. Det har vist sig, som jeg har omtalt før, at i Aarene omkring 1770erne og 80erne bar Kolonierne næsten alene Danmark. De Mænd, der havde med dem at gøre, havde saa stor Indtægt, at det bar os oppe i de trange Tider, der kom senere. Se vi efter i et Værk som Traps „Danmark“, hvem der købte de store Godser, da der kom trange Tider for Landbruget her i Landet, se vi Gang efter Gang, at det var Folk, som tidligere havde haft Handelsforbindelser med Kolonierne, eller som havde været der og tjent derovre som f. Eks. Scavenius. Det var Folk, som havde tjent mange Penge baade paa Ostindien og Vestindien, det var den Rigdomskilde, der var kommen til Danmark ved udenrigsk Handel, som bevirkede, at Landejendommene dog ikke faldt alt for langt ned i Pris, men at de kunde opretholdes. Naar altsaa Historien peger paa, at Handelsforbindelse med Udlandet i trange Tider har været